

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 7. Motiva varia ebrietatem vitandi. Exempla historica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

tione carentibus à ratione alienior apparet. Sanct. Chrysostom. Orat. Contra ebriet. tom. 6.

Aqua ignem extinguit; vinum extinguit rationem: aqua maris naves; vinum vitis homines submergit. Ebriorum animæ vinò submersæ sunt. Sanctus Basilius hom. de ebriet.

Quantò melior asinò ebrius est! quantò canis præstantior! Omnes certè animantes, quæ rationis expertes sunt, non bibunt, ultra quam satis est; etiam si mille homines cogerent, nunquam biberent. Pejores igitur irrationabiles vos estis, qui inebriamini. Sanct. Basilius 16.

Ubi regnat ebrietas, ratio exultat, intellectus obtunditur, consilia deviant, judicia subvertuntur. Blesens. ep. 7.

Vide, quàm probrosa res sit ebrietas! quò enim aliò à ratione carentibus differs o homo! nisi donò rationis, quam accepisti ab eo, qui te condidit? quæ etiam princeps, & Dominus, creaturæ omnis factus es. Qui verò per ebrietatem ratione se privat, ac prudentiâ, comparatus est jumentis, & similis factus est illis. Pl. 48. 21. Isidorus Clarius l. 1. or. 59.

§. IV.

Ebrietas servilis, probrosa.

Non multo vino servientes. Tit. 2. 3. Hic signanter expressit, non multò &c. servitus enim quædam est, & extrema conditio, vinò sensus hominis occupari; & non suum esse, sed vini. Misera servitus! Sanct. Hieron. hic.

Servitus quædam est, & extrema conditio, vinò sensus hominis occupari; & non suum esse, sed vini. Sanct. Hieron. in ep. ad Titum. cap. 2.

Quos manè insignes armis spectaveras, vultu minaces; eosdem vespertè cernas etiam à puerulis rideri, sinè ferrò vulneratos, sinè pugna interfectos, sinè hoste turbatos; sinè senectute tremulos, in ipso juventutis flore. S. Ambr. l. de El. & jejun. c. 13.

Quisquis in temulentia totos agit dies, quisquis in delicijs, & ingurgitatione; sub diabolici tyrannidem redactus est. S. Chrysost. conc. 1. de Lazaro.

Bacchus juvenis pingitur: quia nunquam ebrietas matura est. Ideo etiam nudus; quòd omnia ebriosus intervertendo, dissipando, nudus, id est, pauper, remaneat; aut mentis secreta nudet. Fulgentius l. 2. Mytolog.

§. V.

Ebrietas origo multorum vitiorum.

Quod tibi nomen est? & dicit ei: legio. Marci 5. 9. quia multi sumus. Idem de se dixerit ebrietas, mihi nomen est legio; innumeros mecum traho comites; omne vitiorum agmen me unam comitatur. S. Ambros. l. 1. de Isaac & anima c. 5. diversa, singulis peccatoribus mala eveniunt; temulentis omnia. Drexellus Tob. c. 4. §. 3.

Sobrietas omnium virtutum mater est, sicut è Polyand. Saer. Tom. I.

contrario ebrietas omnium vitiorum. Origenes hom. 7. in Levit.

Quemadmodum Scylla, & Hydra, apud Poetas; sic & ebrietas multis capitibus armatur: hinc enim fornicatio, hinc ira, mollities, hinc turpes amores oriuntur. S. Chrysost. hom. 71. c. 22. in Matth.

Ebrietas cædis mater, parens litium, furoris genitrix. - Hanc qui habet, se non habet; hanc qui habet, homo non est; hanc qui habet, non peccatum facit, sed est ipse peccatum. Ebrietas est venenum dulce, rabies voluntaria, - illecebra honestatis. S. Chrysologus f. 26.

Ebrietas pestilentissimus humani generis hostis. Isidorus Clarius l. 1. or. 59.

§. VI.

Ebrietas libidinis mater.

Dominus pluit super Sodomam. Gen. 19. 24. Audite; ebrietas quid agat. Audite, & cavete vos, quibus istud malum non in crimine, sed in usu, est. Ebrietas decipit, quem Sodoma non decept. Uritur ille flammis mulierum, quem sulphurea flamma non ulsit. Origenes hom. 5. de Loth.

Mulier habens poculum aureum in manu sua. Apoc. 17. 4. Mulier illa, non facibus, non jaculis, sed paterâ, imperia corrumpit; habens poculum in manu sua, mater fornicationum. Mergendis Egyptijs totò mari rubrò opus fuit; in uno Babylonis calice rationes omnes naufragantur. Oliva Dom. 4. Quadr.

Duo ista demonia conspirata, & conjurata, inter se sunt, ebrietatis, & libidinis. Tertull. l. de Spectac. c. 3.

Pascitur libido convivii, nutritur delicijs, vinò accenditur, ebrietate flammatur. Graviora sunt his fomenta verborum, quæ vinò quòdam Sodomitanæ vitis mentem inebriant. S. Ambr. l. 1. de pœnit. c. 14.

§. VII.

Motiva varia Ebrietatem vitandi.

Cur Hebræis, in solitudine vagantibus, non vini potus, sed aqua, à Deo ministratus? Resp. Clemens Alex. l. 2. pædag. cap. 2. oportebat eos, utpote errantes, esse maxime sobrios, q. d. oportebat, nè curantes corpore, animò pariter errarent. Mendoza in 1. Reg. 1. v. 16.

Frangit audacter Moyses tabulas. Ex. 32. 19. Sciebat enim Dei sermonem non posse audire temulentos. Id. ib. Moyses 40. diebus jejunus cum Domino loquitur; populus satur idola fabricatur: ille vacuò ventre accipit Legem scriptam digito Dei; iste manducans, & bibens, confurgensque ludere, aurum conflat in vitulum; & Egyptium bovem præfert Domini majestati. S. Hier. l. 2. contra Jovinianum.

Sicut regulus venena diffundit. Prov. 23. 32. Alianus, Solinus, & alij tradunt: veneni basilisci remedium esse speculum: hoc enim illi objectò halitus ejus venenatos reverberari, & in basiliscum retorqueri, ipsi quæcunque necare. Ita remedium ebrietatis est; si quis inconditos, & fedos tum suos, tum aliorum, mores, velut in speculo, intueatur. Ita Lacones pueri

Rrr 2

ris ostendebant servos temulentos; ut eorum gestus inconditos videntes, odiò haberent ebrietatem. Cornelius hic.

Ebrioso Deus in visione ostendit, quòd à diabolo ad poenas duceretur; & Magistro demoniorum quarenti, ubi eum invenisset? respondit: in ebrietate. Cui Magister: portes eum huc, ut bibat satis: & infundebant ei in os ejus picem, & sulphur, dicentes: sisti; bibe. Hòc visò territus ab ebrietate deinceps abstinuit. Ebriosus, in mortè a Sacerdote ad confessionem monitus, nihil aliud respondit, quàm: bona cerevisia! cerevisia bona! Cùmque alij de Sacerdote præsente mentionem facerent, solum dicebat: fertne mihi Sacerdos bonum haustum. Summa Prædic. Ebrietas.

Ex Patribus, & aliis.

Qui linguâ impedita micat velut igneis oculis, & pedibus vacillat impos sensuum, venenum recepit lethiferum. S. Justinus M. ep. ad Zenam, & Serenum, fratres.

Bibamus, inquit, pro salute Imperatorum; & qui non biberit, sit reus indevotionis. — O stulticiam hominum! qui ebrietatem sacrificium putant. Sancti Ambrosi. l. de El. & jejun. c. 17.

Quid ebrietate miserabilius? mortuus est animatus, ebrius; morbus veniam non habens, ruina excusatione carens, commune generis nostri opprobrium. S. Chrysost. hom. 1. ad pop. Antioch.

Ebrietas, & luxuria, stantem everterunt civitatem Niniven. Id. hom. de Jona.

Verum illud multò intolerabilius est, quòd morbus hic tot malis redundans, totque secum invehens calamitates, nè crimen quidem censeatur; sed in divitum mensis, hujus turpitudinis gratiâ, pugna oritur atque certamen; stadium, certamenque, diabolicum. Id. tom. 6. or. contra ebriet.

Ebrietas, rationis interitus, fortitudinis perniciēs, senectus non intellecta, mors brevis temporis. S. Basilii serm. in ebriet.

Si Deo volumus placere, & de salute animæ altius sobrietatem debemus diligere; & ebrietatem, quasi foveam Inferni, longè refugere. B. Cæsarius hom. 13.

Fuge vivum, quasi venenum; nè ebrietate vincaris, & virtutibus nuderis. S. Ephrem. de agon. spirit.

Ubi crapulam ructantis inter pocula senferit Christus, vina sua dulciora super mel, & favum, menti propinare non dignatur. S. Bernardus ep. 2.

Ut navem fluctus, corpus ebrietas sic demergit; hominem dat in profundum, lucra vitæ aufert, mentis mortis facit subire naufragium. S. Chrysologus f. 41.

Ebrietas cornua habet: quia, cùm ultra modum vinum bibitur, excitat lites, & quasi cornua dat. Rabanus in 2. Machab. 7.

Ebrii castrum animæ produnt: & Deum, qui in eo habitat, produnt: sicut multa castra per ebrietatem perita sunt. Ebrietas omni latrone

crudelior: quia aufert bona meliora, scilicet spiritualia; & captum periculosius tenet. Quia sub alio latrone posset ad Deum clamare; & si statim occidendus, posset à Deo veniam peccatorum petere; quod ebrietas non permittit. Summa Prædic. Ebrietas.

Ebrietas proprium hoc habet, quòd ebrium constituat in periculo certo, & inevitabili, æternæ damnationis. Alij enim peccatores, si ingrat mors, poenitent, cùm sint rationis compotes, & sacramentis expiantur; solus ebrius nec poenitentia, nec sacramentorum, est capax; ut, si laetatur, vel catarrhò suffocetur, certo certius damnetur. Cornelius in c. 19. Gen.

Ferdinandus Imperator, Caroli V. frater, cùm Legati Electorum, & Principum, causas Imperij negligentius tractassent, propter crapulam; eos sic objurgavit: mementote, quòd huc missi sitis, non ad inebriandum vos; sed ad consultandum, & deliberandum regni Romani causas. Abstinete à maledicta ebrietate; quæ neque corpus, neque animam beat. Matth. Tympius in quaest. sympos.

Exempla Historica.

Sepulchra concupiscentia. Num. 11. 34. Visitant sæpe ebriosi hæc sepulchra: qui uti rationem, ita & corpus, & animam, sepeliunt. Carolus M. Imp. ebriosum jussit submergi: quia, inquit, hic vini perditor non meretur vinò, sed aquâ, sepeliri; ut, qui vinò se merfit, aquâ mergatur, sitimque expleat. Corn. hic.

Perbraverunt me; sed non dolui. Prov. 23. 35. Moscovitæ ebrios tamdiu verberant, donec sobrii fiant, teste Sigismundo in hist. Moscovit.

Zeno Orientis Imp. in quo consueta temulentia nihil homini relinquebat simile. Igitur per Ariadnam conjugem, tantâ invisus turpitudine, sic inebriatus in monumentorum conspectus est, lapide maximò impositò. Nec profuit ad mentem, sobrietatemque, reverso, lamentis, ejulatibusque, sub terreno carcere oblectari. Vivus in funesto hoc mortis antro fortunam Imperatoris, animamque infelicem, lentò, tristilique, fatò miserante nemine, exuere coactus est. Mafenius l. 3. Argutiar.

§. VIII.

De foeminarum ebrietate, & sobrietate.

Utsquequò ebria eris? Nequaquam Domine &c. 1. Reg. 1. 14. Multiplici argumentò Anna probat, se non ebriam esse; Primò vocando dominum. Tanta patientia cum temulentia esse non poterat. Secundò; cùm dicit, se esse mulierem: cùm ebrietas ab eis valde aliena sit. Cur non est contenta puritate conscientia? Sancti Chrysost. hom. de fide Annæ: multam adhibet curam, nè a Sacerdote malam referat opinionem. Nec apud se dixit: quid mihi curæ istius calumnia? ignoranter, ac temerè, accusat; suspicatur, ubi nihil erat opus. Mea conscientia pura esto; & omnes me traducant. Sed Apostolicam illam implevit legem, 2. Cor. 8. 21. quæ jubet, ut *provideamus bona, non solum coram Deo, sed etiam coram hominibus*, Sylv. in Matth. 26. q. 13.